

Gniezno
Ostrów Lednicki
**Chrzcielnica
Polski**

Pomysł i opracowanie dydaktyczne: dr Mariusz Menz
Opracowanie graficzne: Jarosław Gryguć

Europejski kontekst decyzji przyjęcia chrztu przez Mieszka

Dzisiaj decyzja o przyjęciu chrztu przez Mieszka wydaje się nam naturalną konsekwencją procesu historycznego, który po upadku Cesarstwa Rzymskiego zachodził w Europie. Jednak myśl, aby porzucić wiarę przodków na rzecz nowej religii nie była ani prosta, ani łatwa. Narażała przecież księcia na utratę tronu czy nawet życia. Niosła bowiem ze sobą ryzyko buntu wśród najbliższego otoczenia i zagrażała politycznej stabilności państwa.

Mieszko, zanim podjął decyzję o przyjęciu nowej wiary, musiał mieć w związku z tym mnóstwo wątpliwości. Nie mamy źródeł, które by nam je bezpośrednio odsłaniały. Dysponujemy natomiast relacjami o władcach, którzy zdecydowali się na ten krok przed nim. Analiza zaproponowanego w scenariuszu materiału pozwoli zrozumieć wahania trzech europejskich władców: Chlodwiga – króla Franków, Borzywoja – księcia Czechów oraz Borysa – chana Bułgarów, którzy przed Mieszkiem zdecydowali się ochrzcić. Scenariusz pozwoli umiejscowić słuszną, choć niełatwą decyzję księcia Polan w szerszym europejskim kontekście. Da szansę, aby lepiej zrozumieć nie tylko Mieszka, ale i nas samych, zakorzenionych w chrześcijańskim dziedzictwie Europy.

/ Cele lekcji:

Po zajęciach uczniowie powinni umieć:

- > określić okoliczności chrztu Chlodwiga, Borzywoja oraz Borysa-Michała;
- > wymienić etapy katechumenatu;
- > przedstawić podstawowe założenia arianizmu;
- > określić znaczenie Cyryla i Metodego dla rozwoju chrześcijaństwa w słowiańskiej części Europy;
- > dokonać analizy procesu podejmowania decyzji o przyjęciu chrztu z punktu widzenia jej skutków;
- > wskazać na europejski kontekst decyzji Mieszka o przyjęciu chrześcijaństwa.

Metody pracy:

- > analiza materiałów źródłowych;
- > elementy dramy;
- > analiza SWOT.

Środki dydaktyczne:

1. Materiały źródłowe:

- > źródło nr 1: Michael Rouche, *Chlodwig. Król Franków*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2015;
- > źródło nr 2: Marzena Matla, *Początki państw. Czechy*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2014;
- > źródło nr 3: Mirosław J. Leszka, Kirył Marinow, *Carstwo bułgarskie. Polityka-kultura-społeczeństwo*, PWN, Warszawa 2015.

2. Karty pracy.

3. Duży arkusz papieru oraz mazak.

Czas lekcji: min. 2 godz.

/ Przebieg lekcji:

1. Na tydzień przed realizacją lekcji wybierz trzy zespoły uczniowskie liczące po 3-5 osób, którym powierzysz wykonanie zadań określonych w kartach pracy nr 1 (zespół pierwszy), nr 2 (zespół drugi) oraz nr 3 (zespół trzeci). Ponadto wybierz osobę, która wcieli się w rolę Mieszka i poproś ją, aby przygotowała się do tej roli poprzez zapoznanie się z kartą pracy nr 4.
2. Lekcję właściwą rozpocznij od poinformowania uczniów, że jej celem będzie poznanie trzech relacji dotyczących przyjęcia chrztu przez władców, którzy uczynili to przed Mieszkiem. Poproś osobę, która wcieli się w rolę Mieszka, aby rozpoczęła swoje działanie zgodnie z wytycznymi zawartymi w karcie pracy nr 4.
3. Po wysłuchaniu relacji o chrzcie Chlodwiga, Borzywoja i Borysa (przygotowanych przez zespoły nr 1, 2 i 3) uczeń odgrywający rolę Mieszka zwraca się do reszty klasy o pomoc w doradzeniu mu, czy i on powinien przyjąć chrzest. W tym celu prosi, aby uczniowie w parach wypełnili kartę pracy nr 5 (arkusz analizy SWOT).
4. W czasie, kiedy uczniowie wykonują powyższe zadanie przygotuj duży arkusz papieru, na którym odwzorujesz schemat analizy SWOT (zgodnie z kartą pracy nr 5). Kiedy uczniowie zakończą pracę, poproś poszczególne pary o przedstawienie jej wyników. Każdy nowy element, który pojawi się podczas prezentowania pracy przez kolejne pary uczniów, zapisuj na przygotowanym arkuszu papieru.
5. Na koniec, opierając się na zapisach widocznych na arkuszu papieru dokonaj podsumowania lekcji, wskazując, że decyzja każdego władcy średniowiecznej Europy o przyjęciu chrztu niosła pewne ryzyko, ale i dawała szansę na rozwój wspólnoty, której on przewodził. Zaznacz, że choć z krótkiej perspektywy realniejsze wydawały się zagrożenia, to jednak historia przyznała rację tym, którzy zaryzykowali porzucenie tradycyjnej wiary przodków i przyjęli nową religię.

